

takšna liberalna svojat, ki je pripravljena javni mir kaliti in celo Bismarka in Garibaldija na pomoč klicati. In s takšno berso držijo naši nemškutarji? Sram jih je slobodno in bi se naj poskrili. — Močno zavzelo je Slovence slišati, da se slovenski učitelji na učiteljski v Ljubljani branijo v vseh razredih pričeti slovenski prednašati, kakor je bilo jim zaukazano; zopet od drugih stranij slišimo, da mnogo učiteljev hlastno roke spenja po „Judeževih srebrnikih“, katere jim „Deutscher Schulverein“ ponuja. To so nepovoljna znamenja, katerih ne smemo prezirati. — Na Koroškem je poslanec in liberalec Stokert poslanstvo za deželni zbor odložil. Na njegovo mesto tiščijo liberalci nekšnega Götza! — Ogerski minister Tisza je obiskal svojo rojstno mesto Veliki Varadin ter razlagal, kako misli zanaprej vladariti: skrbeti boče za povzdigo poljedelstva, obrta, pomnoženje stez, železnic, zastran uprave naj ostane pri starem in glede na Hrvate je djal, da mora Reka ostati Magjarom. — Hrvati so sedaj veseli: dne 15. jul. so cesar zaukazali vojaško granico združiti s Hrvatsko in Slavonijo; Zagreb bil je razsvetljen zaradi tega! Čestitamo bratom Hrvatom k tej pridobitvi! — Za kat. nadškofa v Sarajevu imenovan je dr. Stadler, vseučilišni profesor v Zagrebu.

Vnanje države. Katoličani, konservativci na Bavarskem so pri volitvah zmagali ne samo na kmetih, ampak tudi v mestih. Tako še liberalci niso nikder propali — Ruski car odpravlja povsod nepotrebne stroške, pri vojaštvu pa tudi na lastnem dvornu, da bi dače zmanjšal. Tudi je ukazal carska zemljišča kmetskim srenjam v najem dati, ne pa špekulantom. — Srbski knez je 6 milijonov dinarjev vzel v zajem, da nakupi 100.000 novih pušek. — Bolgarski knez dobil je od njemu udane večine poslancev na 7 let neomejeno višjo oblast, da uredi deželo. — Turški sultan je sumljiv na vse strani: proti Rusom daje Bospor ob

Črnem morju utrjevati, proti Francozom pošilja vojakov v Afriko. — Italijani so se nesramno obnašali v Rimu, ko je 3000 pobožnikov v noči od 12.—13. jul. spremljalo truplo rajnega papeža Pija IX. od sv. Peterske cerkve k sv. Lovrencu zunaj mesta, kder dobi stalno počivališče; besna druhal je spremljevalce napala s kamenjem, palicami in revolverji, okolo 30 ljudij je ranjenih, 1 duhovnik je mrtev ostal, s truplom Pijevim so druhali všli le, ker so vprežene konje v silni dir pognali, policija pa je bolj s fakini držala. Papež so se pritožili pri vseh vladah rekoč: „kako da je sedaj jasno, da so papež jetnik italijanske vlade; ako nečejo se podati v smrtno nevarnost, ne smejo nikamor iz svoje palače.“ Glas o tej italijanske nesramnosti je vznemiril ves katoliški svet! — Francozi se laskajo španjolskim liberalcem in so iz Pariza iztirali Don Karlosa, kterega imajo konservativci za pravega kralja. V Afriki se je Francozom posrečilo po krvavej vojski vzeti mesto Sfaks. Arabov je palo blizu 1100. Voditelja

Bu-Ameme pa ne morejo uloviti. — Angleži upijajo o tajnej zvezi Bismarka s Francozi; pravijo tudi, da Italija Austriji ponuja, naj ta vzame Novi-pazar, Mitrovico in vso Macedonijo s Solunom vred Italiji pa naj prepusti Albanijo. Nekaj se zopet kuha!

Za poduk in kratek čas.

Nesrečni dnevi generala Szapary-ja v Bosni.

(Spisal po lastnej skušnji D. Živkov.)

III. Gradačac je po bregu in dolu rastreseno mestice z večjidel lesenimi bajticami. V dolu stanujejo kristijani šokavci ali latinci, kakor se oni sami zovejo. Cerkev imajo iz lesene hiše. Zvon visi na dveh sohab tik hiše, in se je danes po 4 letih prvokrat z njim zvonilo, ker dozdej Turki niso dopuščali zvoniti. Kristijanske hiše so snažne, odprte ter nimajo visokih z deskami obitih dvorišč kakor turške po bregu. Turške hiše so po navadi enokatne. Trdnjava je podobna staremu zapuščenemu gradu. Za posadko je ostalo 1 $\frac{1}{2}$ kompanije pešcev.

Dne 2. augusta nas pelja pot čez visoke hribe in globoke doline, ktere so večjidel obdelane, in s koruzo nasajene. Pot je hudo slaba, ker je enkrat naglo navzdol, da so morali vozači na dva kolesa zavirati, drugokrat pa je tako strmo šlo navzgor, da so kanonirji po 12 konj pred eno kanono zapregli. Ko so jo bili na breg zapeljali, pa so po drugo šli. Pri vsakem griči je stal kakov oddelek pešcev in so pomagali voze tišati. Do večera smo komaj do male Tinje dospeli. Zvedeli smo pa od kristijanov, da se turške čete v okolici klatijo, gotovo jih je bilo premalo, ker se niso upali našim stražam prikazati se.

Dne 3. augusta smo po še slabših potih in hujših bregih hodili in smo samo 7 kilometrov daleč na visok hrib, imenovan Viberovopolje, prišli. Tu sem videl prvega katoliškega duhovnika, to je moža v frančiškanskej obleki, s črno kapico na glavi, podobno turškim rudečim. Za pasom je imel molek v roki pa čibuk in brki pod nosom, ki bi staremu husarju sramote ne delale. Prišel je s svojimi ljudmi, ki so našim vozačem volov za priprago prignali. Celi dan je neizmerno lilo, da smo bili mokri, kakor miši. Proti večeru je nehala deževati in smo v lepem bukovem logu se utaborili. Bile so take bukve, da smo trije eno komaj obsegli. Po noči so se nebeske vedre tako hudo izlivale, da smo mislili, da nas voda iz brega odnese. Prestali smo tisto noč take muke, kakor da bi bili v železje kratko vklenjeni. Ležalo nas je 6 pod enim kratkim vozom z glavami skupaj obrnjeni, eni od spredi, drugi od zadej. Noge smo kolikor mogoče skrčili, da jih nismo na dež držali. Obrniti se ni bilo prostora, akoravno je pod nas vode nateklo, da smo bili od

spodaj mokri. Toda nobeden ni hotel iz pod voza izvleči se, ker bi bil še od zgoraj moker. Proti jutru je nehalo deževati. Hitro se iz pod voza izvlečem in si sedem na kamen pri cesti no za dremljem. Kmalu pa zapoje prva trobenta, drugi trebentaši se zglasijo in v trinitku je bilo vse na nogah in postane živahno gibanje po celem taboru; eni bitijo konj hranit, drugi kurit in zajutrk kubah, eni kave, drugi čaj.

Dne 4. avgusta dospевši v Dubovičko dolino zagledamo na oba kraja ceste vsakovrstne zapuščene šatore. Vsak ima drugo podobo. Prisli smo samo prek omenjene doline na drugi breg, Sokolsko brdo. Tje so husarji prinesli glas, da je bila pred nami v Gračanici bitka z mohamedanci. Več za zdaj nismo zvedeli, še komaj ob polnoči smo se zastavili. Na cesti in po grmovji tik ceste smo prenočili. Bilo je ravno $\frac{3}{4}$ na dve po polnoči, ko me naši ljudje vzbudijo, naj grem menaže jest, ktera mi je dobro dišala. Bila je lepa svetla noč. Slišalo se je od večih stranij petje. Zanimala me je lepa hrvaška pesen Preradovičeva: „Misli moje kud bludite — u to tamno noč“. Peli so jo vojaki polka Filipovičevega na stražnici. Tudi moje misli so jo potegnole v ljubo Štajersko, v lepe Slovenske gorice, kjer je nekdanj moja zibika stala in še zdaj mati in brata živijo, pa kmalu sem zaspal in tudi v sanjah sem bil doma v Bišu. Vendar prehitro sem zvedel, da se mi je le sanjalo. (Dalje prihod.)

Smešničar 29. Notar pride k bolnemu župniku, da bi testament zabeležil. Gospod župnik jako bogatega se misleči začnejo narekovati. Po moji smrti naj dobi 3000 fl. brat in 3000 fl. sestra. Vsako družinče pri farofu zdaj služeče celo letno plačo in še 100 fl. nagrade. Farna cerkva 1500 fl. šola 500 fl. itd. Ko g. župnik tako izporočujajo in notar marljivo zapisuje začne se slednjemu čudno zdeti, ker pri tem farofu o takej bogatiji do zdaj ni bilo čuti. Radoveden seže toraj gospodu v besedo rekoč: „Kje se bo pa to vse vzelo?“ Gospod župnik mu pa klaverno odgovorijo: „To mene samega uže skrbi.“ Notar odide. P. Hrovat.

Razne stvari.

(Ljubljansko obrtno društvo) je obhajaje svojo 25letnico po telegrafu naznanilo grofu Taaffeju svoje zaupanje. Minister je takoj odgovoril: „Najsi čunej svoj hvali pristavljam, da vzajemno zaupanje krepki združeno delovanje.“

(Pri J. Leonu,) tiskarji v Mariboru se dobijo od knezo-škofijstva zaukazani obrazci (Blanquetten) v slovenskem in nemškem jeziku: a) šolskih nadzorovalnih sporočil za dekane, in b) izkazov verozakonskega nauka in duhovnih vaj za katehete.

(† G. Martin Potočin), posestnik v sv. Petru pri Zidanem mostu, odlikovan s srebrnim križcem za zasluge, priden narodnjak, je umrl, 69 let star. Naj počiva v miru!

(V okrajni šolski svet) izvoljen je v Ormoži g. Kosi, v Ptujih pa g. Robič. Hvala in slava vrlim narodnim učiteljem! Da so pravo zadeli, kaže dopisun Ormožki, kateri v „Cillier-Zeitung“ radi tega močno cvili. Naj le cvili!

(V Celji za profesorja) imenovan je g. Kosi, doma od sv. Križa na Murskem polju. Slovence v Celji je to močno razveselilo.

(Iz Črešnovca pri Slov. Bistrici) se nam piše, da je toča ondi dne 7. jul. nekaterim posestnikom vse pokončala (župniku, Juršiču, Skudniku, M. Soršaku, školniku) drugim pa skoro nič. Tudi Pretrež, Brezje in Trnovec je nepoškodovan, Vrhloga pa je hudo trpela na Pragarski strani.

(Jako zamerili so narodni Hajdinjčanje) svojemu nadučitelju g. Kocmutu, da je od „Deutscher Verein“ za marljivo ponemčevanje slovenske dečice vzel 50 fl.

(Od št. Ilja pri Velenji) nas g. M. Voh prosi, naj zavrne one, ki mu očitajo, kakor da bi bil on pisal o št. Iljskem ogledovalci mrtvecev. No, potrdimo, da nam g. Voh o tej reči ni pisal nič.

(Pongerci), velika ves na Dravskem polju je pogorela. Prihodnjič več.

(V ministerstvo za kupčijo) pozvan je od mariborskega telegrafnega urada g. J. Kralj.

(Jožefa Falež) posestnica v Orebovi vasi zunanaj Maribora, ki je strahu zblaznila, ko so jej naznanili, da bode posestvo po dražbi prodano, je v norišnici v Gradci umrla.

(Brod v Zavrčah) zopet po 3letnem preuhandji vozi črez Dravo.

(Zavčanje) so si pri Samasi v Ljubljani kupili lepo brizgalnico za 1200 fl.

(Pridni vračnik na Muti) g. Simettinger je umrl.

(Znanega Seidla sin) in edini otrok je se baje v Razvanjskem gozdu obesil, ker mu s 70 fl., katere je na mesec pri mariborske hranilnici služil, ni bilo živeti.

(Nesramneži v Celji) so zopet grdo ravnali z deklicami komaj 12letnimi in so zaradi tega pred sodnijo morali: krojašk mojster, nek uže piravi ritmajster in še mlad gimnazijalni profesor, doma iz Nemčije in — kulturonosec! Pisači „Cillier-Zeitunge“ pa tako tiho denejo, kakor bi se jim to ne bilo pod nosom zgodilo, ampak kde med zamorskimi divjaki, kamor še pošta ne zahaja s „Cillier-Zeitunge“.

(Obsojeni so) Marija Belina iz Olimja na 3 leta, Franc Juršič na 6 let in Treza Jesenko iz Maribora na 4 leta v ječo.

Dražbe, 26. jul. Franc Toplak 1230 v Gaberniku, Štef. Beranič 859 v Podložah, Al. Friegl na Hajdini 405 fl. 3. avg. Jernej Potisk v Poličanah 3215 fl. Jož. Čelofiga 1122 fl. v Bistrici. 10. avg. plem. Kriehuber v Melji 25.500 fl., Fr. Mlinarič v Mariboru 143 fl. Jozefa Adelstein v Leskovci 1777 fl.